

El secretari general de Convergència i Unió, Josep Antoni Duran i Lleida, augura que el desenvolupament de l'Estatut serà lent perquè el Govern que l'ha de tirar endavant no gaudeix de la confiança de Madrid. Afirmar també que allà on ERC forma part del Govern no es veu que sigui nacionalista.

“Esquerra no garanteix lleis més nacionals”

Aquesta setmana tindrem nou president de la Generalitat de Catalunya. CiU ja ha paït el desencís de quedar-se'n fora, tot i ser la força amb més escons i més diputats?

—CiU és una realitat molt plural, amb molts militants i molts simpatitzants. Els dirigents tenim l'obligació de pair-ho i passar full, sense oblidar, lògicament, l'ús que s'ha fet de les regles del joc. Ningú discuteix la legitimitat d'aquest nou govern i d'aquest nou president, però sí que discutim que sigui un Govern que realment es correspongui amb la sintonia general que hi ha al país respecte al que era convenient. Discutim que les formes utilitzades i l'ús que se n'ha fet de les regles de joc sigui l'adequat. Però tenim l'obligació de girar full, mirar cap endavant i posar-hi tota l'energia perquè puguem ser, a la tercera, dignes governants d'aquest país.

—No li van oferir prou a Esquerra?

—No és un problema d'oferir prou. Vam oferir pràcticament tot. Però que quedi clar que la nostra primera opció era un govern amb els socialistes.

—Per què?

—Primant només la perspectiva nacional hagués estat més coherent, a ulls de molta gent, situar l'oferta a ERC en primer terme. Això tenia algun atenuant d'entrada: un cop vista l'experiència d'Esquerra, tant quan el 2003 va optar pels socialistes com per la seva actuació després, que ha estat desencisadora des de la perspectiva nacional a Catalunya, a Madrid i a l'Ajuntament de Barcelona. No s'ha notat enlloc que ERC fos una força

política nacionalista. L'Ajuntament de Barcelona no té cap connotació nacionalista, tot el contrari; a Madrid ERC ha votat tot el que ha volgut i ha necessitat el PSOE —els pressupostos aprovats han baixat, en cada ocasió, la inversió pública a Catalunya—... Per tant, l'opció d'Esquerra tenia aquests entrebancs.

—I la del PSC?

—Créiem i creiem que, en aquests moments, el país necessita que les dues principals forces travin un govern estable que torni a recuperar l'empenta i l'energia, que en la societat hi és, però que està desorientada i necessita veure que, al capdavant de les institucions, hi ha una solidesa a prova de foc. Per això ens semblava que la millor aposta era la del govern CiU-PSC. Però a Esquerra també els vam oferir el conseller primer, per tant més que la vicepresidència, i estàvem disposats a parlar d'àmplia participació en el Govern i, òbviament, la presidència del Parlament. No és que els donéssim menys que els socialistes; és que Esquerra ja tenia molt presa la decisió.

—El president d'Esquerra, Josep-Lluís Carod-Rovira, deia la setmana passada a EL TEMPS que “l'horitzó d'autogovern de Mas, Saura i Montilla és el mateix”. Tots tres acaben a l'Estatut.

—Ell sap que, en matèria d'horitzó nacional, no compten les paraules, compten els fets. El fet és que ERC, juntament amb Iniciativa i PSC, estava disposada, al Parlament de Catalunya, a acceptar un Estatut que només CiU va elevar. I sap perfectament que, a Madrid, ells i Iniciativa es van aixecar

de l'última reunió amb el PSOE amb el convenciment, que ells van expressar en castellà a diversos mitjans, que “*hay margen para el acuerdo*”. I l'únic que no es va aixecar de la taula amb aquella expressió vaig ser jo.

—L'Estatut s'haurà de reformar d'aquí uns anys?

—Si volgués ser frívol li diria que l'Estatut s'haurà de modificar molt aviat. Si vull ser realista —i conseqüent amb el que penso— li he de dir que l'Estatut durarà uns quants anys. Qui cregui que es pot posar sobre la taula un altre debat sobre la reforma de l'Estatut de Catalunya en els propers deu o quinze anys o no coneix Catalunya o no sap què és Espanya. Dit això, és obvi que ningú no s'ha de quedar amb aquest Estatut com a horitzó definitiu. Entre altres coses perquè no sé què desitjarian les noves generacions per al país. Lògicament, un ha de pensar que les lleis són modificables, com ho ha estat, malgrat tot, la Constitució americana. Ningú no ha dit que aquest sigui l'horitzó definitiu. Seran les noves generacions, a Catalunya i Espanya, qui haurà de decidir si cal una reforma i en quins termes.

—Deia abans que la vostra primera opció va ser el PSC. Vau parlar abans amb Rodríguez Zapatero que amb el PSC?

—No. La primera persona amb la qual vaig parlar aquella nit va ser del PSC. També vaig parlar amb Rodríguez Zapatero, com havia parlat al llarg del dia i com havia parlat el dia abans. I vaig parlar amb Rubalcaba i amb Blanco, perquè trucaven per felicitar-nos. Però tots érem molt conscients que, amb qui s'havia de negociar era amb el PSC, no amb el PSOE. Entre altres raons perquè havíem d'aprendre les lliçons del 2003. El 2003 la nostra opció prioritària sí que va ser ERC, però des del primer moment ens vam adonar que Esquerra no acabaria acordant amb nosaltres la formació de govern.

Això ho vaig viure directament. El president Pujol, el primer dia que vaig tenir una sessió negociadora amb Esquerra, em va trucar per preguntar com anava. "No arribarem a cap acord", li vaig dir. "Els van posant el llistó cada cop més alt per tal d'intentar que nosaltres no el superem. Joestic disposat a superar-los tots, i per nosaltres no quedarà, peròestic convençut que ells no volen pactar amb nosaltres." Com que ho vam veure així, vam tenir un contacte amb el PSOE.

—Per què no amb el PSC?

—No el podíem tenir amb Maragall, perquè en Maragall no tenia altre desig que ser president. I el vam tenir amb el PSOE. Jo personalment vaig parlar amb Chaves, que era president del PSOE, per invitació del mateix Rodríguez Zapatero. Després ho va saber el PSC i els va saber molt greu. Per tant, ara no volíem ofendre ni marginar ningú i sabíem que amb qui havíem de parlar era amb el PSC i amb Montilla.

—Esperàveu una reacció del PSC condicionada a les preferències de Zapatero?

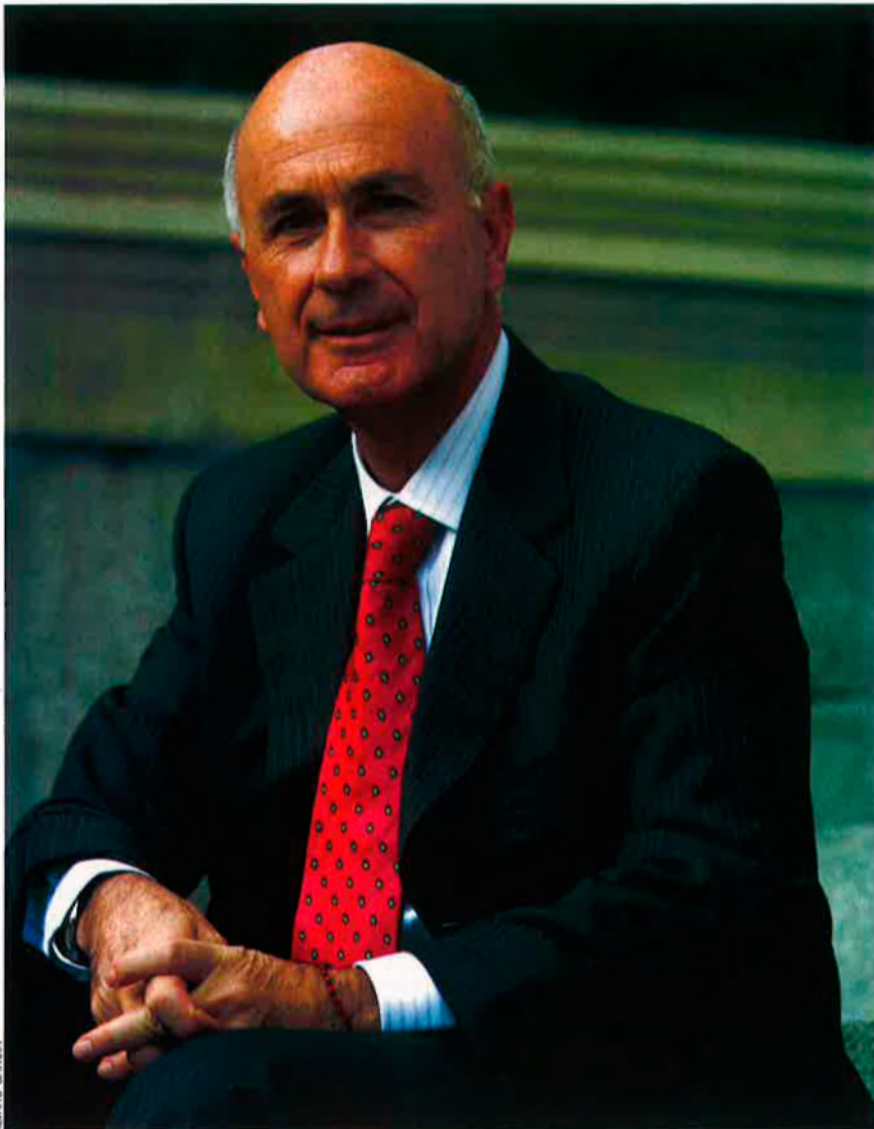
—No. Esperàvem el que ha succeït. Recordarà que, durant la campanya, teníem dos objectius. L'un, guanyar les eleccions, que hem aconseguit. L'altre, que no sumessin els integrants del tripartit, perquè ja vam advertir —i vam dir que no era per mobilitzar simplement sinó perquè era real— que, si sumaven, repetirien el tripartit. Han sumat i han repetit. Per tant, el nostre marge de maniobra ha estat molt reduït. Ja sabíem que, independentment del que pensés Rodríguez Zapatero, aquí el PSC repetiria el tripartit.

—Han arribat a acords ràpidament.

—Això vol dir que les decisions estaven molt madures.

—En l'última legislatura de Jordi Pujol, CiU va preferir el suport del PP al d'Esquerra. Creu que aquella decisió va obrir una ferida en Esquerra que encara no ha tancat?

—Això és mentida, malgrat el que digui Esquerra. Jo vaig negociar amb el PP i amb ERC, i amb els únics que vam tancar un document en condicions va ser amb ERC, però no els vam treure res més que l'abstenció. Per tant, va ser Esquerra qui no va voler votar en Pujol. El PP va votar amb un xec en blanc, no

ENRIQUE GARCÍA

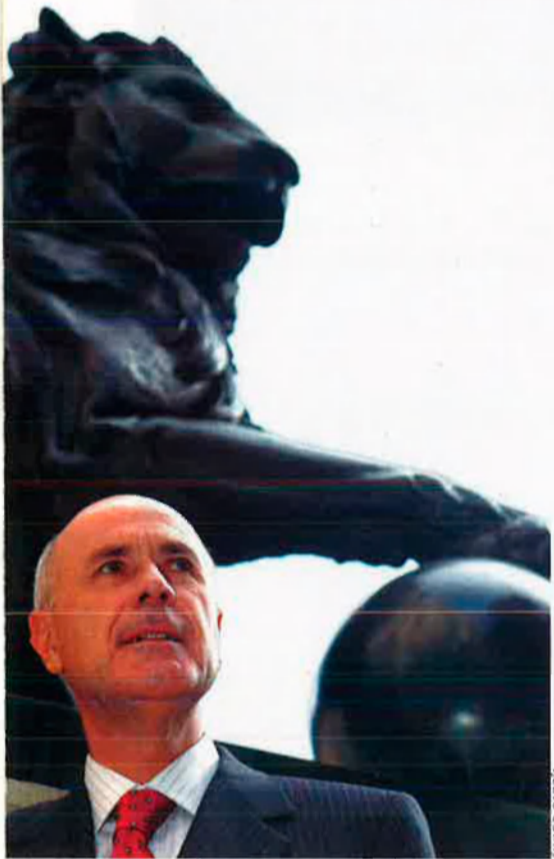
ens va demanar res a canvi. I amb Esquerra vam subscriure un document i uns compromisos que vam complir al llarg de la legislatura. Però Esquerra no va voler anar més lluny de l'abstenció. Nosaltres estàvem disposats a introduir en aquell document la creació d'una comissió mixta per elaborar les bases d'una entrada d'ERC al Govern. I Esquerra no va voler passar de l'abstenció. No vam ser nosaltres qui vam optar pel PP; va ser Esquerra qui va optar per deixar-nos només en mans del PP.

—Ara caldrà aprovar lleis importants per al desenvolupament de l'Estatut. Es veuen pactant amb Esquerra perquè siguin més nacionalment ambiciosos?

—No estic d'acord que la posició d'Esquerra hagi de ser més nacionalment ambiciosa que la nostra. No parlo

de paraules sinó de fets. Repassi la història parlamentària d'aquests últims tres anys i trobarà que les ambicions més nacionalistes d'ERC s'adapten perfectament al que disposen al si del tripartit. En matèria de finançament, per exemple, l'acord que s'aprova sobre finançament al Parlament no és l'acord que havia pactat anteriorment el tripartit, Esquerra inclosa. Per tant, la presència d'Esquerra no és garantia que les lleis siguin més ambiciosos nacionalment.

Dit això, una de les grans contradiccions del tripartit és que ara, essent com ha d'ésser la legislatura de desenvolupament de l'Estatut, s'ha de fer amb un partit al Govern que no hi creu, en aquest Estatut. Per tant preveig moltes dificultats per desenvolupar-lo. Fins i tot preveig dificultats plantejades pel

mateix Govern de l'estat, que respecta però no comparteix la composició de l'actual Govern català. No crec, sincerament, que el Govern de Madrid opti per un ritme accelerat de desenvolupa-

ment de l'Estatut amb el tripartit al Govern de Catalunya.

—Però CiU voldria lleis per desenvolupar ràpidament l'Estatut?

—El desenvolupament resulta molt entrebancat, en aquesta legislatura, a conseqüència del Govern que s'ha format. Reitero que el principal partit que va aprovar l'Estatut, a Catalunya, és CiU i a CiU l'han deixat fora. El desenvolupament de l'Estatut està en males mans. En mans de gent que no creu en l'Estatut, que no hi creu perquè ha votat en contra, o en mans del PSC, que, si abans tenia limitacions envers el PSOE, ara encara les té més notòries com a conseqüència que han posat el PSOE en una situació molt difícil en la política espanyola.

—CiU s'ha abtingut a les votacions als pressupostos de l'estat. Mantindran polítiques separades per al Parlament de Catalunya i les Corts espanyoles? Poden tenir bona relació amb el PSOE i fer l'oposició al PSC, a Catalunya?

—Hem d'intentar tenir bona relació amb el PSOE a Madrid i amb el PSC, a Catalunya. Pactar lleis? Es poden pactar lleis a totes dues bandes. Però hi ha una gran diferència. A Catalunya no ens necessiten per pactar les lleis i, a més, comencen la legislatura amb una voluntat de marginar CiU.

—Per què ho diu?

—Perquè seria molt elegant, políticament parlant, i molt just, que la Presidència del Parlament fos per a CiU, perquè dintre del Parlament és la força majoritària. I no solament no se'ns vota la presidència, sinó que es fan filigranes per tal que CiU no pugui tenir els llocs prioritaris que li correspondria a la Mesa.

—I a Madrid?

—A Madrid, el PSOE necessita gent per votar lleis i el PSOE expressa públicament que no té cap intenció —sinó tot el contrari— de prescindir de CiU. Suport polític nostre permanent al PSOE? El suport li l'ha de garantir ERC i Izquierda Unida. Si per als socialistes no som bons per a Governar Catalunya —no solament no som bons, sinó que som la dreta i la pesta africana—, tampoc no som bons, mentre no digui el contrari el Govern espanyol, per fer-ho amb els socialistes espanyols. Això impossibilita que coincideixi amb el Govern espanyol en alguns temes? No. No el deixarem sol pel que fa a qüestions d'estat: en el procés de negociació amb ETA farem costat al Govern, encara que fracassi. No farem costat al PP obstaculitzant aquest procés.

Àlex Milian

All i pebre

Pere Martí

Fractura

En els darrers mesos s'ha escrit molt al voltant de la hipotètica fractura del món nacionalista. D'entrada crec que el terme és erroni. Només es pot fracturar el que és un sol cos unit. Parlar de fractura entre CiU i ERC és considerar que aquests dos partits són una sola cosa, són el mateix, i d'aquí parteix l'error. Tots els països normals tenen una dreta i una esquerra nacionals. Catalunya no és encara normal, però ha de tendir a ser-ho. CiU i ERC s'assemblen tant com el PP i el PSOE, el PSF i la UDF o l'RPR, o com els laboristes i conservadors britànics. Comparteixen un projecte de país, però defensen polítiques diferents. Fer aquesta distinció no vol dir canviar l'eix del debat de nacionalisme-espanyolisme a esquerra-dreta, com s'ha dit, sinó senzillament constatar

una realitat existent que alguns encara es resisteixen a reconèixer.

Si encara es parla de fractura és perquè bona part del món de CiU no ha entès que ERC té un espai polític propi, autònom i sobretot, diferent al del nacionalisme conservador. Quan es parla encara avui de CiU com la casa comuna del catalanisme es posa en evidència la incapacitat d'assumir que el catalanisme no és patrimoni d'una força política, sinó de diverses. El dia que des de CiU es deixi de veure l'espai electoral d'ERC com un espai subsidiari, fins i tot prestat, que ha de "tornar a casa", aleshores s'hauran començat a posar les bases per mantenir una relació normalitzada entre els dos grans pols del catalanisme polític. Per aconseguir això, també fa falta, però, que ERC superi el complex d'Èdip, la voluntat de matar el pare, que tenen alguns dels seus dirigents. No cal matar el pare per fer-se gran.